

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. De degradatione & depositione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

excommunicato vitando, five vivo, five mortuo, ut si corpus ejus lavet, vestiatur, ad sepulturam constitatur, &c. Ad eam verò contrahendam sufficit communicatio venialis tantum, etiam in humanis: ita Suarez d. 24. f. 1. Coninck d. 14. d. 17. Filiucius t. 13. c. 1. n. 1. Bonacina d. 2. q. 3. n. 2. Layman l. 1. t. 5. p. 2. c. 3. num. 4. & alii.

*Primarius
ejus effectus.*

Effectus illius primarius est privare passivâ participatione, seu susceptione Sacramentorum; unde si quis hoc vinculo innodatus Sacramentum aliquod suscipiat, peccat mortaliter, imò Sacramentum Pœnitentiæ invalidè suscipit, si illud suscipere intendat sine praviâ excommunicationis absolutione: ita Auctores citati.

*Quid si Sa-
cramenta
administret.*

Quoad activam Sacramentorum administrationem, Sylvester ait peccare mortaliter si ea ministrat. Sotus, Coninck, Sayrus, Layman, & alii venialiter. Probabilius tamen puto cum Suarez f. 2. Filiucio c. 2. Bonacina n. 4. Henricquez l. 13. c. 3. & aliis, non omnino peccare; hic enim non est effectus hujus excommunicationis: quâ etiam de causâ non incurrit irregularitatem. Peccat ergo Sacerdos sic celebrans, non quòd Sacramentum conficiat vel administret, sed quòd recipiat.

*Privatus
electio
passiva.*

Alius excommunicationis minoris effectus est, quòd privet licitâ electione passivâ (non activâ) præsentatione, & collatione beneficii, & ecclesiasticæ dignitatis: Unde graviter videtur peccare ista recipiendo, collatio tamen est valida, sed initianda, saltem si sciebatur esse excommunicatus dum eligeretur, alioqui Vasquez, Reginaldus & alii negant esse initiandam, cum ad hoc requirant jura ut fuerit scienter facta electio.

*Absolutio ab
hac excom-
municatio*

Absolvere ab excommunicatione minore à jure lata potest proprius Sacerdos, nempe summus Pontifex, Episcopus, & parochus respectivè, idque extra confessionem, cum sit actus jurisdictionis, non ordinis, imò etiam si non sit Sacerdos. Deinde quibus delegata est potestas, qualis est quivis Sacerdos approbatus ad excipiendas confessiones; is enim dici potest proprius Sacerdos per jurisdictionem delegatam. Imò Navarrus, Tol. l. 1. c. 11. & alii hoc tribuunt cuivis simplici Sacerdoti respectu illius qui tantum habet peccata venialia: quamvis communis sententia hoc neget.

*Quid si lata
sit ab homi-
no.*

Si ab homine lata sit excommunicatio minor, absolvere ab eâ potest in primis is qui eam tulit, superior ejus, & successor, & cui delegata est ad hoc potestas: ita Suarez f. 4. Filiucius c. 7. Bonacina n. 11. Coninck & alii.

SECTIO QUARTA.

De Degradatione & Depositione.

*Duplex est
degradatio.*

QUÆRES primò: Quid sit degradatio, ob quæ crimina fieri possit, & quomodo differat à depositione? Degradatio realis alia seu actualis, alia verbalis, quæ dicitur depositio. Realis, quæ dicitur degradatio simpliciter, est pœna ecclesiastica quâ clericus privatur in perpetuum omni officio & beneficio clericali, imò & privilegio canonis & fori, idque irremissibiliter, unde percipi potest instar laici. Fieri autem utraque juxta canones debet magnâ cum solemnitate: si degradandus sit Episcopus, fieri debet à Metropolitanò, assistentibus duodecim

Episcopis; si Sacerdos, ab Episcopo proprio assistentibus sex Episcopis, si Diaconus aut Subdiaconus, assistentibus tribus, qui ita degradationis sententiæ assistere debent, ut simul sint iudices. Si tot Episcopi haberi commodè nequeant, sufficiunt Abbates mitrati, & in horum defectu, persona in Ecclesiasticâ dignitate constituti, præterquam in degradatione Episcopi. Tum, in degradatione reali, Episcopo in ornatu Pontificio ad altare sedenti sistitur degradandus vestibus ordinis sui induus, instrumenta etiam facta manu gestans, quibus omnibus sigillatim ab Episcopo privatur ordine retrogrado ad primam eorum collationem, verbis interim quibusdam ad terrorem incutiendum prolatis.

*Quæ adhi-
beri debent
solemnit.*

Validè nihilominus consecratur degradatus, & alios actus ordinis exercet. Ab oneribus tamen clericalibus non eximitur, unde ad horarum recitationem tenetur & continentiam. Non tamen semper, etiam realiter degradatus, traditur brachio seculari; hoc enim non nisi ob crimen gravissimum fieri debet: ita Suarez d. 30. f. 2. n. 6. Filiucius t. 18. c. 8. n. 197. & 207. Bonacina d. 4. n. 3. & 5. Layman l. 1. t. 5. p. 3. c. 5. n. 6. Tol. l. 1. c. 50. Valentia t. 4. d. 7. q. 19. p. 4. Coninck d. 16. & alii.

*Clerici ad
huc oneribus
subiacet.*

Degradatio verbalis seu depositio in hoc convenit cum reali, quòd per eam clericus omni etiam officio & beneficio Ecclesiastico privetur in perpetuum, idque irremissibiliter jure ordinario. In multis tamen differunt: primò in solemnitate, de quâ supra: secundò in effectu; depositio enim verbalis non privat privilegio canonis aut fori: tertio verbalis ferri potest in absentem contumacem, realis in solum presentem; quartò realis fieri nequit nisi ab Episcopo consecrato, verbalem committere potest suo vicario: quinto realiter degradatus tradi potest iudici seculari, non verbaliter, seu depositus.

*In quo differe-
rat depositio
à degrada-
tione.*

Crimina ob quæ obnoxius quis est degradationi verbalis est homicidium, etiam solo consilio patratum, incestus, stuprum, concubinitas post monitionem perseverans, simonia notoria, & alia quædam. Ut verò quis degradetur realiter, debet esse sodomia sæpius repetita, nisi respiciatur & non relabatur, homicidium qualificatum, seu parricidium, furtum qualificatum, seu sacrilegium, homicidium & alia crimina gravia, quæ in laicis puniuntur morte, si in iis clericis sint incorrigibiles, calumnia etiam proprio Episcopo irrogata, si accedat incorrigibilitas. Alia demum crimina enormia quæ iudicis arbitrio tali pœnâ digna censentur. Unde post degradationem plerumque ab Ecclesiâ Prælati traditur magistratui seculari, apud quem tamen pro eo tunc intercedunt, ut mitius cum ipso agatur, & ut non puniatur morte.

*Crimina
utrinque
degradatio-
nis.*

Quæres secundò: Quid sit suspensio, & quos effectus habeat? Suspensio est pœna Ecclesiastica, quâ Ecclesiasticæ persona peculiari modo privantur usu officii vel beneficii Ecclesiastici. Alia autem est ab officio, five sit ordinis, ut à collatione ordinum, celebratione Missæ, &c. five jurisdictionis, ut ab excommunicando, licentiam dando ad audiendas confessiones, &c. Alia est suspensio à beneficio, ut à canonicatu, Episcopatu, &c. Alia totalis, ut cum quis & ab officio suspenditur & beneficio. Alia partialis, ut cum tantum suspenditur ab altero. Imò subinde in solo ordine est partialis, ut cum quis suspenditur ab audiendis confessionibus, vel collatione ordinum

*Suspensio
vel ab offi-
cio est vel
beneficii.*

ordinum tantum: ita Suarez d. 25. & 26. Coninck d. 15. d. 1. Bonacina d. 3. p. 1. & 2. Filiucius t. 17. c. 1. Tol. l. 1. c. 43. Layman l. 1. t. 5. p. 3. c. 1. & alii.

Suspensio ab omni latere suspendit ab omnibus.

Ut ergo intelligatur qualis sit suspensio, spectandus est tenor verborum. Suspensio ergo absolute lata suspendit ab omnibus, nempe tam ab officio, quam beneficio. Episcopus suspensus à Pontificalibus non potest confirmare, ordines conferre, consecrare Ecclesias, &c. potest tamen celebrare, excommunicare, beneficia conferre, &c. Suspensus etiam ab ordine non censetur suspendi à jurisdictione, nec e contra; hæc enim duo sunt diversa. Suspensus à sacerdotio potest canere Epistolam & Evangelium.

Omnis suspensio non est totalis.

Suspensus ab officio non censetur eo ipso suspensus à beneficio, aliquando enim fertur suspensio ab officio, aliquando ab officio & beneficio simul. Debet tamen per alium beneficii onera supplere quæ per se non potest, alioqui privatur fructibus beneficii: ita Auctores citati.

Quantum percipere possit ex fructibus.

Suspensus autem à beneficio, si officium suum per se exerceat, potest ex beneficii fructibus tantum sibi sumere, quantum stipendii loco daret substituto: imo, si pauper sit, tantum sumere potest, quantum ad se ac suos alendos necessarium judicabit, no in dedecus status clericalis mendicare cogatur. Suspensus autem à beneficio distributiones quasdam accipere potest, ut anniversaria quædam stipendia Missarum, & alia quæ non dantur intuitu beneficii: ita Suarez d. 27. c. 1. n. 30. Filiucius t. 17. c. 3. n. 44. Bonacina p. 2. n. 14. & alii.

III.

Quid si actum à quo est suspensus alienus.

Quæres tertio: Quomodo violetur, & tollatur suspensio? Suspensus exercendo actum à quo est suspensus peccat mortaliter, nisi eum vel materix levitas excuset, vel necessitas: ita Suarez d. 26. f. 2. Filiucius t. 17. c. 10. Bouac. d. 3. p. 4. Coninck. d. 15. d. 2. Tol. l. 1. c. 45. & alii. Ulterius suspensus ab officio, si actum, majoris saltem ordinis, solemniter exerceat, incurrit irregularitatem, nisi ex necessitate, ut ad vitandam intantiam vel scandalum, aut quid simile id præstet: at verò ob exercitium actus jurisdictionis nulla in jure assignata est censura: ita Suarez n. 3. Filiucius n. 181. Bonacina n. 5. & alii.

Quid de exercitio quorundam actuum prohibitorum.

Dixi majoris saltem ordinis; Filiucius enim num. 182. Navarrus, Suarez, & alii idem asserunt de solenni exercitio ordinum minorum: quod tamen Bonacina negat, cum (inquit) hæc & à laicis præstentur. Prior tamen opinio est probabilior; hæc enim à laicis non sunt solemniter. Illud verius videtur cum Bonacina, Subdiaconum suspensum ab officio subdiaconatus non incurere irregularitatem canendo Epistolam sine manipulo; tunc enim non instat Subdiaconi id facere censetur, nec ex officio. Suspensus à susceptione Sacramentorum non fit irregularis ea suscipiendo, cum non violet suspensionem per exercitium ordinis sacri: sicut nec suspensus à beneficio fit irregularis percipiendo illius fructus. Peccant tamen hi omnes isthæc faciendo.

De communicante cum suspensio.

Communicans cum suspensio tolerato, etiam in iis rebus, in quibus est suspensus, ut si à Sacerdote suspensus ab officio petat Sacramentum, non peccat, sicut nec Sacerdos illud ministrando, modò se sponte non ingerat. Item est de communicante cum suspensio denunciato in iis in quibus non est suspensus; in his enim non peccat mortaliter, secus in aliis, ut inducitur ad ce-

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

lebrandum, ad ordines conferendos, ad excommunicandum, si sit suspensus à jurisdictione, &c. præsertim cum acta illius sint invalida: ita Auctores citati. Puto tamen probabilius cum Suarrio d. 27. f. 2. n. 7. non peccare eum, qui communicat in his cum suspensio, nisi aliquo modo eidem cooperetur: unde potest quis citra peccatum audire Sacrum suspensi denunciati, nec tenetur è templo egredi ipso ingrediente; suspensio enim non eo modo obligat quo excommunicatio.

Quoad secundum suspensio lata ad certum tempus, vel cum hac clausulâ, donec satisfeceris, elapso tempore, vel satisfactione positâ, per se cessat, & sine ullâ absolutione: ita Suarez d. 29. f. 1. Filiucius c. 3. n. 48. Bonacina p. ultimo, Layman l. 1. t. 5. p. 3. c. 4. Tol. l. 1. c. 46. Coninck d. 15. n. 30.

Quomodo cessat suspensio.

Alio autem modo lata suspensio tolli nequit nisi per absolutionem. Jure etiam novo Concil. Trid. scil. 24. cap. 9. de reformatione concessum est Episcopis, ut ab omni suspensione, etiam Papæ reservatâ, sive in perpetuum, sive ad tempus lata, absolvere possint, modò inflicta sit ob delictum occultum, & quod in forum contentiosum non sit deductum.

Quo pacto quis ab ea absolvatur.

SECTIO QUINTA.

De Interdicto.

QUÆRES primò: Quid, & quotuplex sit Interdictum? Interdictum est pena ecclesiastica, per quam participatio aliquorum Sacramentorum, omnium divinatorum officiorum, & Ecclesiasticæ sepulturæ prohibetur.

I. Quid sit?

Duplex est, locale cum locus aliquis interdicatur, ita ut nullus, ne quidem externus in eodem divinis vacare possit: & personale, quod afficit personas, ita ut nullibi in divinis participare possint. Addunt aliqui tertium, quod mixtum vocant, quando scilicet & locus interdicatur, & illius loci personæ, ita ut nec ullus omnino in eo, nec ipsi ullibi celebrare, & alia divina participare possint. In omni autem interdicto locali hoc postremo modo interdicti sunt, qui causam interdicto dederunt: ita Suarez d. 32. l. 1. & 2. Coninck d. 17. d. 1. Filiucius t. 18. c. 1. Bonac. d. 5. p. 7. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 1. & alii.

Interdictum locale & personale.

Interdictum tam locale quam personale duplex est, generale, & speciale seu particulare. Locale generale juxta canones est quando interdicatur regnum, provincia, diocæsis, civitas, villa, aut castrum: quibus interdictis, omnia loca in iis contenta censentur interdicta. Aliorum omnium interdictum censetur locale particulare: unde si unicum in pago templum, vel etiam omnes in civitate Ecclesiæ essent interdictæ, non esset interdictum generale. Interdicta Ecclesiæ censentur interdicta capella & cæmeterium, si adhæreant Ecclesiæ; sic enim sunt quasi partes illius, sicut interdicta civitate censentur interdicta suburbia, accessorium quippe sequitur principale. Secus dicendum si duæ Ecclesiæ ita sibi sint contigæ, ut eodem intermedio pariete aut cæmeterio conjungantur, nam una interdicta non interdicatur altera; neutra enim est pars vel accessorium alterius.

Generale & particulare.

Interdictum generale personale est quod fertur in communitatem qua tale corpus politicum est,

Declaratur interdictum personale generale.